

Van het bestuur

De langste dag is alweer achter de rug, hopelijk hebben we nog een mooie zomer in het vooruitzicht.

Hoe mooi de zomer voor StOK zal zijn, hangt van een aantal zaken af.

Goed nieuws is in ieder geval dat we, dankzij de kennis die de 2 nieuwe coördinatoren mee brengen, nu ook op [Facebook](#) te vinden zijn. Dus zoek ons op en help ons zo meer bekendheid te krijgen!!!

**DEVENTER
BOEKEN
MARKT**

Zondag
7 augustus 2016

Ook goed nieuws is dat we op de komende boekenmarkt, het grootse jaarlijkse evenement in Deventer op zondag 7 augustus, een eigen boekenkraam hebben; stand nr. 504, vlak bij Bibliotheek Centrum en De Waag op de Zandpoort.

Nieuws dat we al een tijdje zagen aankomen (maar wat toch nog onwennig is), is het vertrek van Paula Bömer, die zich 17 jaar (!) met hart en ziel heeft ingezet voor StOK.

In september nemen we echt afscheid van haar. Ondertussen wordt hard gewerkt aan de overdracht van haar enorme kennis over alles wat met StOK te maken heeft. Ook nemen we in september afscheid van een aantal andere vrijwilligers, onder wie Petra Cremer die de technische realisatie van het StOKpaardje verzorgde. Gelukkig hebben we voor haar ook een opvolger gevonden.

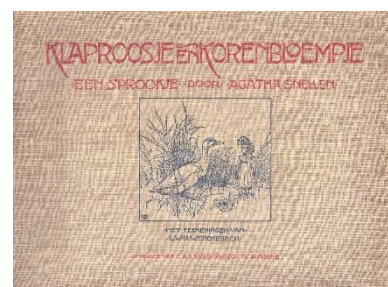
Deze zomer zullen we ons verder oriënteren op de toekomstmogelijkheden van StOK in Deventer. Er is een eerste gesprek geweest met de nieuwe directeur van Deventer Verhaal, een klein groepje van bestuursleden en medewerkers probeert de randvoorwaarden voor het voortbestaan van StOK verder te concretiseren en in september is er een "toekomst-bijeenkomst" met de vrijwilligers.

Over de resultaten leest u in het volgende StOKpaardje.

Pim van Hulst
Voorzitter StOK

Vitrines

De vitrine in de hal van de Bibliotheek Deventer heeft nu een zomerse aanblik met boeken en boekjes over bloemen, zomer of met een bloemen naam in de titel. Het geheel opgefleurd met allerlei kunstbloemen. (Mijn grootmoeder zou zich in haar graf omdraaien; waar ze kunstbloemen zag staan placht ze er een kaartje bij te zetten met daarop een kritische tekst!) Een van de

pronkstukken is *Klaproosje en Korenbloempje* van Agatha Snellen. Het boek ziet er helaas nogal grauw uit, maar de illustraties van Wenckenbach zijn heel fijn en artistiek. Blikvangers zijn twee kleuterboeken in de vorm van bloemenmandjes. Ook zien we boeken met de romantische titels als: *Onder de Mimosa's* door Sanne van Havelte en *Voor wie die rode rozen?* van Gerda Nefkens.

De platte vitrine in onze presentatieruimte Lijsje Lorresnor waarin we maar node afscheid konden nemen van het werk van Fiep Westendorp, wordt gevuld met zgn. "Rode Ruggetjes", veelal geschenkboekjes van de zondagschool. Meestal werden deze uitgereikt met Kerst, maar ook bij rapportuitreikingen aan de beste leerlingen van de klas. Het zijn vaak intens brave werkjes over eerlijkheid en godvruchtigheid, zoals al aan de titels te zien is: *Jessica's eerste gebed* door Hesba Stretton of *Hanna of beproefde trouw* door Betsy. Veel boekjes werden geschreven onder de voornamen Johanna, Ida, Agatha of Betsy. Ze verschenen vanaf de vorige eeuwwisseling tot net na de 2e wereldoorlog en werden uitgegeven door de fa. Callenbach te Nijkerk.

De staande vitrine in L.L. komt in het teken van de sportzomer te staan. Veel jongensboeken over sport gaan over voetballen: *Het bruine monster* door Peter Nierop was een succesnummer van uitgeverij Kluitman en is meer dan vijf keer met een verschillend omslag verschenen. Maar ook wielrennen was populair. B.v. *Hoe "de pijn" renner werd* en *Pijnenburg's triomphen* door Jaap Engelberts. Verder nog boeken over zwemmen, skelteren en natuurlijk tennis.

Lot van den Akker

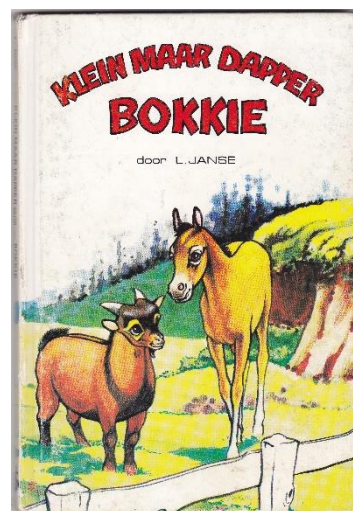
Recent geschonken boeken

Booze Griet. Een Kerstverhaal door Johanna, pseudoniem van J.C. Hoek-van Staveren. Illustrator onbekend (twee gekleurde platen). Uitgegeven ca. 1920 door G.F. Callenbach te Nijkerk. 64 pagina's. Afmetingen 13 bij 18 cm. Genre: zondagschoolboekjes, rode rugjes, kerstverhalen.

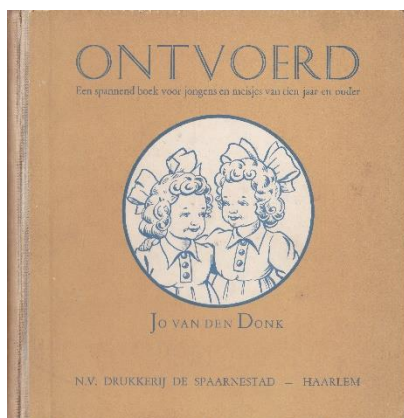
Klein maar dapper bokkie door L. Janse. ISBN 90 6398 601. 7 Illustraties in zwart/wit door de auteur. Uitgegeven ca. 1980 door uitgeverij Stark te Texel. 20 pagina's. Afmetingen: 13 bij 21 cm. Genre: kleuterboekjes, antropomorfistische verhalen, serie.

Het Verlichte Venster door C.E. Pothast-Gimberg met tekeningen in zwart/wit van Rie Kooyman. Uitgegeven in 1848 door V.H.C. de Boer jr. te Amsterdam. Met ingeplakte brief van de schrijfster met handtekening, gedateerd september 1948. 248 pagina's. Afmetingen: 15 bij 24 cm. Genre: oudere meisjes, schippersleven, gesigneerd.

Ontvoerd door Jo van den Donk. Met tekeningen in zwart/wit. Illustrator onbekend. Uitgegeven in 1948 door N.V. drukkerij De Spaarnestad - Haarlem. 135 pagina's. Afmetingen: 17 bij 18 cm. Genre : avonturen, reizen, Katholieke jeugdliteratuur. (zie boekbespreking door Lot van den Akker)

Geschonken boeken besproken: Ontvoerd

Een spannend boek voor jongens en meisjes van tien jaar en ouder. Geschreven door Jo van den Donk.

De tekening op de omslag doet allerm minst vermoeden dat het hier inderdaad om een heel spannend boek gaat! Twee meisjes met grote strikken in het haar, die sprekend op elkaar lijken in een cirkel. De afmetingen van het boek doen ook eerder aan een prentenboekje denken.

Het verhaal begint met een inleiding, waarin verteld wordt dat een professor op reis gaat naar Afrika en zijn moederloze dochtertje van een half jaar moet achterlaten bij de huishoudster die zielsveel van het kind houdt.

Na een jaar komt er een brief van prof. De la Rie waarin hij schrijft dat hij graag zijn dochtertje Trees wil zien, maar dat hij nog niet naar huis in Berlijn kan komen. Of de huishoudster, Els Brückner, met het kind naar Genua, hotel Palazzo, wil komen. Hij zal zich dan later bij hen voegen. Ze gaan op reis en in de trein komen ze in een coupé te zitten met ene Benita, een vriendelijke vrouw die hulp verleent als Elsa niet goed wordt en hen mee naar haar huis neemt. Daar maken we ook kennis met de broer van Benita, Piëtro. Elsa raakt buiten kennis en sterft. Piëtro oppert het snode plan om de professor om losgeld te vragen, maar Benita wil daar niets van weten en brengt het kind naar een vondelingentehuis. Ze stuurt een brief naar het hotel in Genua, zodat de professor zijn kind zal kunnen ophalen. Maar de aangetekende brief raakt kwijt op het postkantoor.

In het vondelingentehuis is een meisje, Marietje Verdun, dat als twee druppels water op Treesje lijkt. De laatste is alleen te herkennen aan een litteken op haar bovenarm.

Benita gaat intussen op reis naar familie in Brazilië. Op de boot er naar toe ontmoet ze een gezin met kinderen waarmee ze veel optrekt. De veerpont, waarop ze in Brazilië een rivier oversteken, vergaat en haar vrienden verdrinken. Omdat ze goed kan zwemmen probeert ze nog een van de kinderen te redden, maar ze kan maar amper zichzelf redden.

Meer dood dan levend wordt ze door een paar inlanders gevonden en wordt ze door deze mensen opgelapt. Als na maanden de missionaris in het afgelegen dorpje op bezoek komt, brengt deze haar naar haar familie. Deze mensen hebben inmiddels een brief van haar broer aan haar opengemaakt, waaruit ze begrijpen dat Benita allang bij hen had moeten zijn. Met de krantenberichten in hun hoofd begrijpen ze dat Benita verdronken moet zijn. Groot is dan ook hun blijdschap als ze nog blijkt te leven.

Piëtro komt ook naar Brazilië, maar vertrekt weer als hij op de ranch van zijn oom hard moet werken. Hij weet inmiddels waar Treesje zich bevindt en besluit alsnog haar te kidnappen voor losgeld. In Milaan gaat hij naar het vondelingentehuis en doet zich voor als de vader van Treesje. Door een ongelukkig toeval wordt het verkeerde kind meegegeven. Piëtro biedt het kind aan aan de vader, maar deze denkt dat zijn dochtertje is omgekomen bij het bootongeluk en reageert niet.

Benita keert ook weer terug uit Brazilië en gaat samen met de echte vader, prof. De la Rie, naar het vondelingentehuis waar Treesje nog steeds is. De zusters hebben inmiddels de verwisseling bemerkt door het litteken op haar arm. Nu is het nog zaak om Marietje terug te krijgen. Door middel van een beloning krijgen ze Piëtro zo ver het kind terug te brengen naar het tehuis. Hij heeft heel veel spijt van zijn daden. Benita en de professor vergeven hem en adopteren Marietje als speelkameraadje voor Trees. Ze trouwen. Eind goed, al goed.

Hoe het komt dat de meisjes zo veel op elkaar lijken wordt verder niet verklaard.

Dit ingewikkelde verhaal lijkt meer op een ouderwetse Agatha Christie dan op een kinderboek!

Over de schrijfster, Jo van der Dunk, is geen informatie te vinden en ook hebben wij geen andere boeken van haar hand. De tekeningen zijn vrij stijf van een onbekende illustrator.

Het boek is goedgekeurd door de keurraad voor Katholieke jeugdlektuur.

Er komen dan ook heel wat Katholieke elementen in het boek voor: de meisjes worden opgevangen in een nonnenklooster waar strenge leefregels gelden. Zo mogen de meisjes niet bij elkaar in bed kruipen. De nonnen bidden voortdurend voor een goede afloop van de hele affaire. De wilden die Benita opnemen, zijn bekeerd en volgen de missionaris. Verder getuigt ook de vergevingsgezindheid ten opzichte van de slechte Piëtro van een Katholieke levenshouding.

Lot van den Akker

Over vallende boeken en bladeren

Onlangs gebeurde er iets waarmee ik nooit rekening had gehouden. Een drietal ruim twee meter hoge aan elkaar gekoppelde stellingkasten met oude kinderboeken tuimelde holderdebolder voorover. Wél had ik meermaals de schroten van het plafond onder de boekenkamer zien wijken en horen kraken. De aanleiding was overbelasting. De bekende druppel, juist!

Twintig planken vol 'ouwe boekjes', zoals m'n vrouw ze noemde, opgesteld in twee rijen per plank, vormden een te zware last. De oorzaak echter was de onderlinge verbondenheid van de drie kasten met ijzeren kruizen en slechts vier standers. Niet meer beknibbelen op het materiaal, zo nam ik mij heilig voor.

De ravage ten gevolge van de boekenval was aanzienlijk. Een vertrek van ruim twee bij drie meter was herschapen in een zee van boeken die over elkaar heen gegleden waren. Hierdoor hadden ze relatief weinig schade opgelopen. De zwakke ruggetjes waren de eerste slachtoffers. De fine fleur van mijn collectie stond gelukkig elders. De balans opmakend telde ik slechts drie bananendozen oud papier. De materiële schade viel ook mee: twee geknakte standers en enkele kapotte planken.

Al met al geen reden om te treuren. Sterker nog: door de instorting deed de mogelijkheid zich voor streng te gaan selecteren. Opschonen die handel! Zo had ik te veel boeken van ná 1960, te veel zondagsschoolboekjes, te veel 'kluitmannetjes', te veel van hetzelfde. Kortom, er konden boeken naar de kelder, de schuur of naar de papiercontainer. Tegelijkertijd kon ik eens uitgebreid bladeren in al die lang vergeten boeken. Soms was er sprake van herwaardering! Titels die mij nu ineens bijzonder toeschenen. Een vraag die ik me toen regelmatig stelde, was: waarom heb je dat boek ooit gekocht? Uit hebzucht, omdat het echt een buitenkansje was, zo goedkoop was of gewoon in mijn collectie paste? Ik kan alle vier de motieven aankruisen. Veertig jaar snuffelen en verzamelen had een aardige verzameling opgeleverd, stelde ik voldaan vast.

Wat waren nu de boeken die ik tijdens de wederopbouw uit de boekenhoop viste en belangstellend doorbladerde? Sommige las ik zelfs helemaal. Een kleine, gevarieerde selectie.

Franz Schubert en zijn vrolijke vrienden - Fijn boek, uit 1955, deze biografie voor de jeugd van de grote Oostenrijkse componist, ontzettend leuk en rijkelijk geïllustreerd; leest als een trein; als je nog geen liefhebber van Schubert was, dan werd je het na lezing van dit boek.

Een Bruine Jongen / Bruine Jongen - Twee versies: v1 uit 1946, v2 uit 1955. V1 geschreven door Betsy Buunk, v2 door Elisabeth Buunk. V1 heet *Een Bruine Jongen*, v2 *Bruine Jongen*: waarom is het onbepaald lidwoord weggelaten? Wordt hoofdpersoon Karel misschien met 'Hé bruine jongen' aangesproken? V1 is getekend door V.(eenendaal), v2 door Van de Hulst Jr: de robuuste stijl van V. is vervangen door de kinderlijke van vd H. In v1 staat 6 x de invalidenwagen afgebeeld, in v2 maar 1 x. Wat in beide versies is gebeven? De nare opmerkingen aan het adres van bruine Karel, voor zover vastgesteld na vluchtige lezing. Iets voor een boekvergelijking?

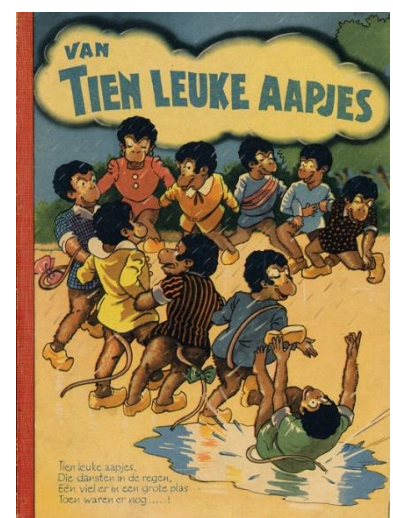
Puk, door Lidow - K-nummer boek (zie hieronder) dat mij al op de eerste bladzijden trof door de fenomenale beschrijving van een 'watertolletje'. Ook de talrijke illustraties in vier kleuren mochten er zijn; uitgebracht in 1944. Ondanks de papierschaarste was de kwaliteit van het boek goed en dat in oorlogstijd, toen er sober gefabriceerd moest worden.

Rendeltje's Vertelselboek - Het k-nummer was een verplichting van de Duitsers om het gebruik van papier en karton te reguleren. De k-nummer boeken zien er over het algemeen sober en goedkoop uit: vooral het typisch bruine papier valt op. Het nummer is soms niet te zien. Dan kan het zijn dat de schutbladen, waar het nummer meestal stond, vastgeplakt zaten aan het voor- of achterplat. Behalve het ontbrekende k-nummer had *Rendeltje's Vertelselboek* (1944) nóg iets bijzonders: op de boekband stonden de restanten van de titel van een ander boek. Keurig netjes op maat gesneden was de band op het blok van Rendeltje geplakt. (info k-nummer: <http://www.hongs.nl/knum.asp>)

De Tweelingen, avonturen van dorpsjongens - K260 is het nummer van dit puntgave boek uit 1941, geschreven en geïllustreerd door respectievelijk Faber en Van Looij. Een boek voor de collectie Overijsselse jeugdboeken!

Van tien leuke aapjes - Verzamelaars leggen niet zelden collecties van genre specifieke boeken aan: k-nummer boeken, zondagsschoolboekjes, boeken van een bepaalde uitgever, kwartjesboeken, etc. Wat dat laatste betreft lijkt het me leuk de boeken van uitgeverij Mulder en Zoon te gaan sparen. Er zijn er een heleboel en de variatie is groot. *A is een aapje* kennen we allemaal. *Van tien leuke aapjes* is tegelijk prentenboek, rijmvertelling en telboek en het is zeer degelijk uitgevoerd.

Bart Berlage in de residentie - Boek met een briefje: pag.119! Ik citeer: 'Die groet - de AJC-groet, BvIJ - komt hoe langer hoe meer in gebruik, ze willen 'm 't volgend jaar 1 mei algemeen invoeren.' 'Heil Hitler!' zei Bart en bracht de fascistengroet. 'Gereformeerde fascist!' lachte Pieter.

Op den drempel van het leven - Een boek voor *knapen* tussen 12 en 14 jaar en hun ouders, uit 1941, door P.W.J. Steinz. Een bundel zedenpreken, waaruit men moeiteloos tal van komische citaten kan halen. Bij dezelfde uitgeverij (De Graafschap/Aalten) verschenen ook nog een Boek voor Oudere Jongens, en een Boek voor Meisjes, door Jkvr. C.M. van Asch van Wijk.

Het avontuur van den zettlersleerling - Een boek vertaald uit het Noors, genre: beroepenboek. Het behandelt een episode uit onze nationale geschiedenis (De val van Antwerpen in de Tachtigjarige Oorlog), maar méér nog het prachtige vak van drukker en de zware tijden die de boekdrukkunst in het begin van haar bestaan doormaakte.

Bram van IJperen

Opening KinderBoekenHuis Winsum

Op 21 mei 2016 opende de burgemeester van Winsum, Rinus Michels, samen met leerlingen van OBS Tiggeldobbe, de nieuwe locatie van de Stichting Kinderboek Cultuurbezit: het KinderBoekenHuis.

Naast de Nicolaaskerk is de voormalige aula aan het Kerkpad omgetoverd in een licht en toegankelijk kinderboekenmuseum waar zo'n 30.000 oude kinderboeken zijn ondergebracht. De ruimte is gevuld met op maat gemaakte boekenkasten, vitrines met pop-up boeken en zeldzame exemplaren, een leestafel ontworpen door kunstenaar Volken Vlas met daarboven lampen gemaakt van bladzijden uit afgeschreven boeken en een verkoopbalie waar o.a. bladwijzers en dubbele exemplaren van kinderboeken kunnen worden gekocht. Aan de buitenkant van het gebouw is op een witte muur een prachtige afbeelding geschilderd van een lezend meisje.

Vanaf 14.00 uur werden de uitgenodigde gasten en belangstellenden ontvangen met koffie en lekkers in de Nicolaaskerk, een mooi kerkje in het schilderachtige Winsum, schuin achter het nieuwe KinderBoekenHuis. Rond 15.00 uur werd een aanvang gemaakt met het minisymposium met sprekers als: Karin Vingerhoets, collectiespecialist kinderboeken bij de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, Jant van der Weg, voorzitter Stichting Geschiedenis Kinder- en Jeugdliteratuur en Dolf Verroen, schrijver van veel kinderboeken.

De voorzitter van het bestuur, de heer Kievit, opende het symposium en heette iedereen van harte welkom. Arne van der Heyden trad op als tijdbewaker en introduceerde de sprekers. Karin Vingerhoets vertelde over haar werk als collectiespecialist bij de KB en de verzameling van 260.000 kinderboeken van de 16^e eeuw tot heden die de KB beheert. Zo'n collectie wordt opgebouwd door aankopen bij particulieren, antiquariaten, kringloopwinkels, veilingen, online en schenkingen van particulieren, uitgeverijen en instellingen. De klanten die de KB bedient zijn liefhebbers, verzamelaars en onderzoekers. Daarnaast heeft zij als taak het bewaren van Nederlands erfgoed.

Jant van der Weg besprak *Afkes tiental*, het beroemde boek van Nienke van Hychtum. Zij belichtte met name de verschillende uitgaven van dit boek dat in 1903 voor het eerst verscheen bij Wolters Groningen en het leven beschrijft in een arm Fries gezin. Pas in 1957 verscheen een Friese vertaling van het boek, dat ook werd vertaald in het Engels, Japans, Assamees, Zweeds en Esperanto.

Schrijver Dolf Verroen schreef voor de opening van het KinderBoekenHuis een boekje met herinneringen aan schrijvers van kinderboeken: *Kijken naar anderen* en vertelt over zijn herinnering aan Johan Fabricius. Iedereen krijgt een exemplaar mee naar huis en StOK heeft nu een door de schrijver getekend exemplaar. De moeite waard om te lezen en een aantal kinderboekenschrijvers beter te leren kennen.

De middag werd afgesloten in het KinderBoekenHuis met een borrel en lekkere hapjes.

Het KinderBoekenHuis is een aanwinst voor Winsum en een goede bestemming voor een dagje op stap in de provincie Groningen.

Tineke Aronson.

2016 Jaar van het Boek

“Het jaar van het Boek is het Jaar van Alles en Nog Meer, want een boek voert je mee in zinnenroes en woordenstroom en geeft je duizenden verhalen” (Aad Meinders, Directeur Letterkundig Museum). In één zin weet Aad Meinders te vertellen waarom 2016 uitgeroepen is tot jaar van het boek.

In het kader van dit jaar van het boek, 2016, is er ook de verkiezing van het boek van het jaar. Of beter gezegd: de verkiezing van het belangrijkste boek uit uw herinnering. De bezoekers van de Bibliotheek Deventer kunnen hiertoe in de hal een kaartje invullen bij een aantal bekende kinderboeken dat aanwezig is in de BD of bij de Stichting 't Oude Kinderboek.

Zo liggen er onder meer *Afke's tiental* van Nienke van Hichtum, *Pietje Bell* van Chris van Abkoude, *Winnetou* van Karl May en *Alleen op de wereld* van Hector Malot. Allemaal klassiekers, die bijna iedereen wel kent. Ook Jan Terlouw en Tonke Dracht zijn vertegenwoordigd.

Ik denk dat veel mensen nu meteen eens even hun geheugen raadplegen om hun eigen sublieme leeservaring naar boven te brengen. Zonder klaarliggende voorbeelden werkt dat heel anders. Welke boeken hebt u altijd bewaard? Of zijn door een jongere broer of zus kapot gelezen, uitgeleend en nooit teruggebracht, of door uw moeder aan de buurkinderen weggegeven? Op de website van [Het jaar van het Boek](#) kunt u kiezen tussen een heleboel bekende en geliefde boeken, van de Bijbel tot Jip en Janneke.

Maar als rechtgeaard StOK-medewerker zou ik toch ook nog een aanbeveling willen doen uit onze collectie. Boeken die nog altijd zeer leesbaar zijn en verrassend door hun inzichten en onopgesmukte weergave van verschillende tijds- en denkbeelden. Natuurlijk is dit een min of meer persoonlijk lijstje, maar met objectiviteit samengesteld, op willekeurige volgorde:

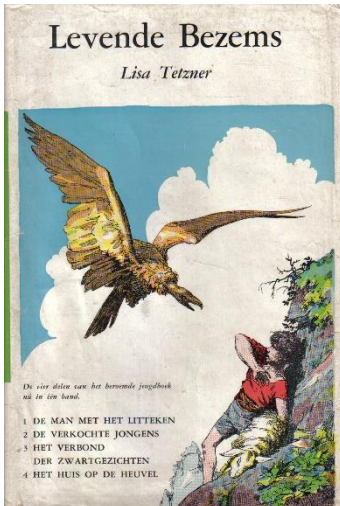
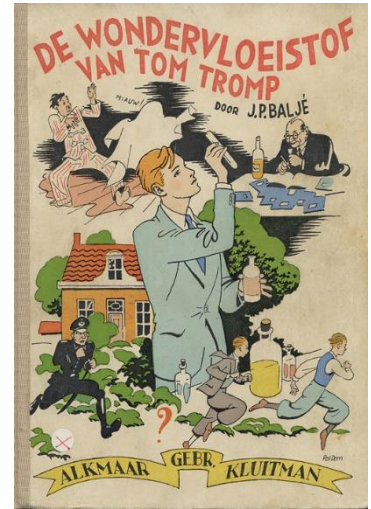
Erich Kästner: *De Vliegende klas* en *Dubbele Lotje*

Johan Fabricius: *De scheepsjongens van Bontekoe*

M.L. Montgomery: *Anne van het groene huis* en *Rilla van Ingleside*

J.M. Sellegger-Elout: *Lijsje Lorresnor*

Karin Michaëlis: *Het groene eiland*
 J.P. Baljé: *De wondervloeistof van Tom Tromp*
 Hugh Lofting: *De geschiedenis van Dokter Doolittle*
 An Rutgers van der Loeff: *Rosy, dat krantenkind* en
De Kinderkaravaan
 Nienke van Hichtum: *Oehoehoe en Koedlago* en
Jelle van Sipke Froukjes
 Louisa Alcott: *Onder moeders vleugels* en
De kostschool van meneer Beer

Edith Nesbit: *Spoorwegkinderen* en
Het Amulet
 Ethel Turner: *Zeven kleine Australiërs* en
Moedertje Meg
 James Curwood: *Kazan de Wolfshond* en
Thor de Beer
 Lisa Tetzner: *Levende Bezems*

Het zijn misschien stuk voor stuk niet de belangrijkste boeken, maar stuk voor stuk wel uitgaven die de blik verruimen; andere volken, andere leefomstandigheden, dierenleven, idealisme, en vooral veel fantasie.

Deze lijst is vast door u nog met heel veel leesplezier van vroeger aan te vullen!

Tineke Aronson

Berichten uit Lijsje Lorresnor

In de ban van Marjoleintje

We zitten weer eens aan de koffie in Lijsje en kwetteren als jonge vogels die net het nest hebben verlaten en genieten van hun vrijheid. Wat is het weer gezellig en wat moeten we nodig aan het werk. Alsof we haar geroepen hebben komt een mevrouw Lijsje binnen stappen. Hijgend van het trap lopen en in elke hand een zware boodschappentas boordevol boeken. Ze wil graag wat rondkijken en duikt het zithoekje in waar mooie kinderboeken staan uitgestald. Ze neemt de tijd en even later zie ik op het tafeltje een flinke stapel boeken. Mevrouw zit even uit te hijgen in één van de stoeltjes en bekijkt tevreden haar uitgezochte boeken. Als zij weer richting trap gaat zijn de tassen overvol en ik loop met haar mee om de lift te wijzen. Ze is dol op oude kinderboeken en leest niets anders meer, vertelt ze. "Wat vond u het leukste boek dat u de laatste tijd heeft gelezen?" "Marjoleintje van Freddy Hagers", meldt zij mij, "een serie van vijftien deeltjes, het is net of je zelf weer jong bent".

Als zij met de lift naar beneden gaat, vlieg ik de trap op naar de Thomas Zolder en ga op zoek naar *Marjoleintje*. Een serie, dat is koren op mijn molen en weer jong zijn, wie wil dat niet? *Marjoleintje van het pleintje* en *Marjoleintje op Vlieland* gaan mee naar huis. Al in de bus terug naar Zwolle, begin ik te lezen en ben na twee bladzijden weer 10 jaar en zit in de vierde klas bij meester Hetaria. Meester Kalckhoven begrijpt Marjoleintje en mijn meester begreep mij ook. Ook toen was ik al dol op lezen en hij zag mijn leeshonger. Als ik mijn reken- of taalwerk af had,

mocht ik een leesboek uit de kast pakken en nog een kwartiertje lezen tot de andere kinderen ook klaar waren. Hoe heerlijk was dat!

In *Marjoleintje op Vlieland* zit zij in de zesde klas en moet toelatingsexamen doen voor de HBS. En ja hoor, daar ga ik weer, ik ben ook 12 jaar en ben ook zo zenuwachtig voor dat examen. Nachten lag ik wakker en vond het maar stom dat examen. Waarom moest dat? Het hele jaar door had ik toch al goede cijfers gehaald? Het examen zou vast niet goed gaan en dan? Naar de huishoudschool? Ik moest er niet aan denken, koken en naaien, vreselijk!

Marjoleintje is ook dol op stopwoordjes. In het eerste deeltje roept zij vaak "jakkes". De vorige eigenares van het boekje is het daar niet mee eens en heeft consequent, het hele boek door, met potlood **jakkes** doorgestreept en er **bah** boven gezet. Een deftige meisje misschien, dat dergelijke woorden niet mocht zeggen?

U begrijpt, ik geniet van *Marjoleintje* en van oude kinderboeken, waarin vaak de sporen van de vorige eigenaren nog te vinden zijn en weer nieuwe verhalen vormen in mijn fantasie. Daarover meer in het volgende StOKpaardje.

Ik wens u een fijne zomer met veel oude kinderboeken!

Tineke Aronson

BOEK GEZOCHT!

Onze nieuwe rubriek waarin we proberen zoekvragen van lezers en bezoekers te beantwoorden, door een oproep te doen om mee te denken, heeft de naam "Boek gezocht!" gekregen.

De oproep in het vorige StOKpaardje heeft direct voor de oplossing van het raadsel Felix geleid! Al spoedig na het verschijnen kregen we bericht dat het bedoelde boek waarschijnlijk *Felix, de kleinzoon van de boswachter* door Hartger Menkman is, uit de leesserie "Vrucht", een leesboek voor scholen met de Bijbel en voor het huisgezin. Dit klopt inderdaad.

De volgende zoekopdracht betreft een leesboek uit ca. 1930/40 met illustraties van Tjeerd Bottema, geen verhalenbundel, waarin een hoofdstuk: "Moeder vertelt", dat gaat over twee onnozele kindertjes, Mietje en Pietje, die over het water moeten en natte voetjes of klompjes krijgen o.i.d. Het hoofdstuk "Vader vertelt" gaat over het verhaal van de Bremer Stadsmuzikanten. Het is geen schoolboekje, dat hebben we al nagezocht.

Wie kan ons helpen?

Weet u over welk boek het zou kunnen gaan, of hebt u zelf een zoekvraag dan kunt u mailen naar info@stichtingtoudeskinderboek.nl.

Colofon

Stichting 't Oude Kinderboek
Brink 70
7411 BW Deventer
0570-675700

info@stichtingtoudekinderboek.nl

www.stichtingtoudekinderboek.nl

issn 1873-9474 (gedrukt)

issn 2211-7989 (online)

IBAN NL18 RABO 0140 7488 65

StOK is een culturele ANBI

Doelstelling:

Het verzamelen, bewaren, ter inzage geven, uitlenen van en informeren over in principe niet recent verschenen kinder- en jeugdliteratuur, in het bijzonder uit het Nederlandse taalgebied.

Redactie StOKpaardje:

Lot van den Akker, Tineke Aronson, Eef Nulden,
Candida van der Horst, Diederik Gerth van Wijk,
Petra Cremer (technische realisatie)

Stichting 't Oude Kinderboek heeft ernaar gestreefd om de rechten betreffende de illustraties en de afbeeldingen te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten hierop te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot Stichting 't Oude Kinderboek wenden.

Zonder toestemming van StOK mag niets uit de artikelen worden overgenomen.

Heeft u naar aanleiding van de nieuwsbrief vragen of opmerkingen, dan kunt u ons [mailen](mailto:info@stichtingtoudekinderboek.nl) of bellen.

